

Maybelline

PŘÍBĚH ZNAČKY A RODINNÉ DYNASTIE

SHARIE WILLIAMS BETTIE YOUNGS

SHARRIE WILLIAMS

a BETTIE YOUNGS

Maybelline

příběh značky
a rodinné dynastie

Odmítnutí odpovědnosti: toto je pravdivý příběh a postavy a události jsou skutečné. V některých případech ale byly jména, popisy a místa změněny a některé události upraveny, spojeny nebo zhuštěny, aby vyprávění vyznělo zajímavěji, ale celková chronologie je přesným popisem autorčiných zážitků.

THE MAYBELLINE STORY © 2010 by Sharrie Williams and Bettie Youngs, First published Bettie Youngs Book Publishers, www.BettieYoungsBooks.com, All rights reserved. Arranged through Sylvia Hayse Literary Agency, LLC, Bandon, Oregon, USA.

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována bez písemného souhlasu nakladatele.

Fotografie Sharrie Williams © Vicky Lynn Gaines, Vicki Lynn Photography

Fotografie Bettie Youngs © Martin Mann Photography

Překlad © Veronika Křemenová, 2018

Obálka © Pavel Tůma – RITA, 2018

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2018

ISBN 978-80-7585-926-6 (pdf)

SHARRIE WILLIAMS

a BETTIE YOUNGS

Maybelline

příběh značky
a rodinné dynastie

Překlad: Veronika Křemenová

Co o této knize říkají ostatní...

Napínavá kniha, která stojí za zamyšlení: zčásti memoár, zčásti historická kniha, zčásti rodinná sága, která líčí vítězství a tragédie spousty lidí reprezentujících značku Maybelline.

– Mark A. Clements, spisovatel, *Lorelei*

Moc se nám líbilo zprostředkovaně sledovat životy bohatých, vysoce postavených lidí i povzbudivý příběh smolaře, který překoná všechny možné překážky, aby svým úspěchem překvapil ty, kteří o něm pochybovali. Ohromila nás historická smršť událostí, jejichž následky přetrvávají do současnosti – všechny prvky tohoto úžasného příběhu, který se čte lehce jako poutavý román, ale ve skutečnosti se jedná o memoáry vycházející z devíti set stran rodinných záznamů od dvacátých let minulého století až do současnosti.

– Steve Hudis, producent, *IMPACT Motion Pictures*

Paráda! Vzrušující příběh, který podrobně popisuje historii vzniku a rozvoje jedné obrovské firmy. Divoká jízda a poutavá sága.

– Alan Andrews Ragland,
syn legendy Maybelline „Rags“ Ragland

Příběh Maybelline zachycuje život čtyř generací a sleduje založení velkého rodinného podniku, který se postupem času výrazně prosadil ve výrobě kosmetiky a dosahoval miliardových

zisků. Kniha nám přibližuje kouzlo i odvrácenou stranu náhle nabytého bohatství a neomezenou marnivost rodinné dynastie stojící v pozadí. Byla bych ráda, kdyby podle ní natočili film!

– Nina Siemaszko, herečka, *The West Wing*

Tyto úchvatné paměti barvitě popisují lásku a něžnost. Není to kniha, kterou by člověk četl jen jednou. Složitě literární dílo, které se hodí lidem ve vedení firem, do knižního klubu i k četbě u krbu nebo u bazénu. Skutečně podnětný odkaz připomínající Proustův citát: „Objevná cesta nespočívá v nacházení nových území, ale v novém pohledu na věc.“

– Diane Bruno, *CISION MEDIA*

Zábavně vyprávěný příběh čtyřicetiletého žhavého milostného trojúhelníku, který rozdmýchává plameny významného světového konglomerátu.

– Neil Shulman, MD, spoluproducent, *Doc Hollywood*

Opravdu podnětný příběh, který popisuje cestu a vytrvalost rodiny stojící v pozadí vzestupu kultovní značky.

– Brigitte Lamblot, vydavatelka, *VIE Magazine*

I když tuto knihu odložíte s pocitem, že se rodinná dynastie chovala po založení Maybelline poněkud výstředně, „výstřední“ bylo to, co se od generace, která Maybelline zakládala, očekávalo. Tento příběh se čte jako román, ale je pravdivý!

– Nancy Williams Fesler, praneteř Toma Lyla Williamse

Moc se nám to líbilo!

– Holly Siegel, kosmetická redaktorka, *NYLON Magazine*

Přínosem této knihy je víc než jen stručně popsaná historie a pobavení čtenáře. Je napínavá a přináší nový pohled na povahu peněz a témata související s budováním dynastie.

– Kolie Crutcher III.

výkonný ředitel a vydavatel, časopis *Get Money*

Tom Lyle, můj prastrýc a duchovní otec naší rodiny, z nás všech udělal boháče hned několikrát. Je pro nás těžké oddělit značku Maybelline od naší rodiny, protože se doslova a do písmene jedná o rodinnou záležitost. Toto je příběh, který jsem žil, a rodina, kterou miluji.

– William Preston Williams III.

Zajímavé a poutavé vyprávění o budování obrovské firmy (Maybelline), ve kterém vystupují jedinečné postavy! Zábavný a detailně vylíčený příběh.

– Charmaine Hammond, spisovatelka, *On Toby's Terms*

Napínavá kniha! Poutavý příběh, který odhaluje složitou minulost jedné z nejznámějších amerických kosmetických firem.

– Michele Marcotte,

ředitelka pravidelné rubriky, *The Daily Sentinel*

Jako imigrantka, která unikla tyranii komunistického Rumunska, jsem přežila své utrpení díky své zaujatosti a hodnotám,

které jsem poznávala v náručí svých rodičů. V tomto příběhu se ale hodnoty poznané v náručí rodičů uplatňují v oblasti vynalézání, a to je úplně jiné dědictví. Je to vzrušující příběh.

– Aura Imbarus,
spisovatelka, *Out of the Transylvania Night*

Zábavný a barvitý příběh. Ručím vám za to, že se od této knihy nebudete moci odtrhnout! Jenom doufám, že bude zfilmovaná, a můžete se vsadit, že bych ráda hrála Evelyn!

– Marla Martenson,
herečka a spisovatelka, *Diary of a Beverly Hills Matchmaker*

Vskutku fascinující příběh.

– John S. Augustine,
spisovatel, *Living an Uncommon Life:
Essential Lessons from 21 Extraordinary People*

Věnování

milované

Pauline Elně MacDonald-Williamsové

17. ledna 1924 – 22. srpna 2010

Předmluva

Myslím, že každá dívka, se kterou jsem v mládí chodil, měla v kabelce takovou tu růžovou nebo zelenou lahvičku s řasenkou značky Maybelline Great Lash. Vím to, protože se obsah všech těch kabelek pravidelně vysypával ze školních skříněk, za lavičky na sportovních stadionech a zpod sedadel aut. Mezi kosmetickými přípravky, které se majitelka kabelky v tu chvíli snažila zachránit, zpravidla nechyběla řasenka, protože ta byla klíčem k jejím okouzlujícím laním očím.

V průběhu následujících let, kdy jsem se oženil, rozvedl a zase začal chodit s dalšími dívkami, jsem viděl obsah nespočetného množství dámských kosmetických taštiček. A vždycky v nich byl nějaký výrobek značky Maybelline.

Tohle poznám, protože značkám věnuji pozornost. V útlém věku jsem objevil moc vnímání – zejména vnímání hodnoty, protože může být ještě důležitější než samotná cena. Například značka Tiffany je v tomto ohledu velmi úspěšná, jelikož člověku stačí vidět světle modrou krabičku a bílou saténovou stužku a už si pomyslí, že ať je vevnitř cokoli, bude to něco prvotřídního, a to prostě jenom z toho důvodu, že je to od Tiffanyho.

Proto mě potěšilo, když jsem byl požádán, abych si přečetl *Příběh Maybelline* a dozvěděl se něco o původu a přeměně této malé firmy do podoby společnosti reprezentující nejznámější značku oční kosmetiky na světě. A je to příběh, který opravdu stojí za to!

Pouť od strastiplných počátků ve venkovském Kentucky přes gangstery ovládané Chicago až po Hollywood v době prohibice ve třicátých a čtyřicátých letech minulého století a dále do celého světa je klasickým příběhem výrobku, který byl vyvinut v důsledku toho, že jedna mladá moderní žena potřebovala nějakým neotřelým způsobem něco opravit. Její prozíravý bratr však okamžitě pochopil, že kápna na něco VELKÉHO!

V roce 1915 si Mabel Williamsová při vaření sežehla řasy a obočí. Celá vyděšená z toho, že přišla o svůj ženský půvab, namíchala směs a aplikovala ji na zbylé obočí a řasy, čímž jim dodala záři a lesk. Jeden z jejích bratrů, Tom Lyle Williams, si všiml, že směs účinkuje znamenitě.

Všiml si ale také něčeho ještě důležitějšího, a sice toho, že vizitkou jeho sestry jsou právě její ženské oči. Dokázaly říct spoustu věcí: „Podívej se na mě.“ „Zbav mě ostychu.“ „Ano, flirtuji.“ „Mám o tebe zájem.“ Oceňoval krásu všech žen a jejich krásu k němu mluvila prostřednictvím jejich očí. Tom Lyle chtěl vyrobit další dávku sestřiny směsi, aby zjistil, zda by i ostatní ženy byly ochotné za takové „zkrášlení“ zaplatit.

K realizaci tohoto nápadu potřeboval Tom Lyle jen 500 dolarů a základní sadu chemického náčiní. Dát v roce 1915 dohromady 500 dolarů ale nebylo snadné. A tak když jeho bratr Noel

souhlasil s poskytnutím půjčky, slíbil mu Tom, že mu obnos splatí v plné výši. Oba tehdy jen stěží tušili, v jak velké výši se Noelovi jeho investice vrátí.

Více než půl století poté fungovala Maybelline jako soukromá společnost rodiny Williamsových. Z malého zásilkového obchodu, který Tom Lyle založil, se časem stala mezinárodně uznávaná značka, již o osmdesát dva let později odkoupil francouzský konglomerát L'Oréal za více než 700 milionů dolarů. A můžu vám říct, že jedna věc byla objevit nesmírně úspěšný výrobek, který vznikl náhodou, a jiná věc byla proměnit ho v impérium, které několik desetiletí vítězilo nad veškerou konkurencí a dodnes zůstává ikonou.

Na rozdíl od většiny mimořádně úspěšných obchodníků se Tom Lyle Williams držel v ústraní a při své práci za sebe nechával mluvit svou kreativitu. A kreativní byl opravdu hodně: byl první, kdo při propagaci svých výrobků angažoval filmové hvězdy, jeho společnost byla jednou z prvních společností propagujících sociální odpovědnost podniků podporováním válečných dluhopisů, byl první, kdo využil inzerce v televizním vysílání, první, kdo provedl průzkum trhu, a první, kdo opravdu porozuměl kupní síle žen.

Takto kreativní muž musel mít určitě nějakou múzu – a samozřejmě ji měl. I když společnost pojmenoval po své sestře, jeho múzou mu ve skutečnosti byla jeho švagrová Evelyn. Byla okouzující, vytrvalá a inteligentní – někdy možná až příliš inteligentní.

Drama příběhu Maybelline, jak tomu v případě takovýchto ság bývá, spočívá v propojení obchodní činnosti společnosti Maybelline se slabými stránkami rodiny, která ji provozovala.

Existovala tajemství, byly vyřčeny lži a nepravdy byly vydávány za pravdu – často proto, aby chránily rodinu samu před sebou, a vždy proto, aby chránily především společnost Maybelline.

Edison vyráběl žárovky. Ford auta. Toto je další úchvatný americký příběh o cestě od chudoby k bohatství. Tentokrát se hrdina jmenuje Williams. Jen tak na něj nezapomenete.

– Michael Levine,
zakladatel *Levine Communications*
a spisovatel, *Guerrilla P.R. 2.0*

Úvod

Dovolte mi, abych se představil. Jsem Alan „Rags“ Ragland, syn dalšího Ragse Raglanda – marketingového génia, který sehrál klíčovou roli při expanzi malé společnosti jménem Maybelline. Je mi velkým potěšením se s vámi o tento příběh o ohromném úspěchu podělit.

Kolem roku 1930, během první fáze velké hospodářské krize, pracoval můj otec na Středozápadě jako manažer prodeje komerčního časopisu zaměřeného převážně na ženy. Součástí jeho práce byla telefonická komunikace z centrály s klíčovými lidmi včetně Toma Lyle Williamse, majitele společnosti Maybelline. V té době Maybelline prodávala své zboží prostřednictvím přímé pošty, ale úkolem mého otce bylo pomoci to změnit.

Spousta obchodníků má marketingové schopnosti, ale postrádá představivost. A naopak, spousta kreativních, umělecky založených lidí má představivost, ale chybí jim obchodní nadání. Můj otec, jazzový hudebník, který hrál během studia na obchodní škole na klarinet a altový saxofon v kapele legendárního Bixe Beiderbeckeho, měl obojí. Tom Lyle začal časem říkat mému otci „můj kapelník“.

Stejně jako Tom Lyle, i můj otec rychle rozpoznal závratný potenciál Maybelline. Ke svému rozvoji by ovšem společnost potřebovala někoho, kdo by jí vytvářel prodejní a marketingovou strategii. „Dejte mi na starost prodej, pane Williamsi,“ řekl Tomu Lylovi, „a já vám do šesti měsíců zdvojnásobím tržby. A když se mi to nepodaří, můžete mě vyhodit.“

Zbytek, jak oba říkají, je historie.

Když můj otec vedl marketingové oddělení (ve skutečnosti byl řadu let marketingovým oddělením *on*), tržby Maybelline rychle rostly. Tom Lyle a Rags se spolu vydali ovládnout ještě větší trh. Vytvořili centrum oční módy Maybelline s otočným stojanem vystavujícím více než 130 druhů zboží a barev a prodávali oční kosmetiku Maybelline do drogistických řetězců a obchodů s potravinami. Ti dva byli skuteční průkopníci! Rags se zaměřil na marketing, Tom Lyle měl na starosti propagaci a tržby Maybelline neustále stoupaly.

Později, na počátku 50. let, Tom Lyle tátovi oznámil, že se chystá natrvalo přestěhovat z Chicaga na západní pobřeží, kde se bude i nadále věnovat inzerci pro spotřebitele a přitom se bude moci „trápit v pohodlí“. Tom Lyle byl perfekcionista a byl náchylný k obavám a stresu. Dokonce i potom, co se odstěhoval do Los Angeles, si s tátou každý pracovní den hodinu nebo dvě telefonovali. Tvořili výborný tým a fungovala mezi nimi úžasná spolupráce.

Tom Lyle byl inteligentní a skvělý obchodník. Od založení společnosti až do jejího projeje v roce 1968 řídil s několika spolupracovníky velmi rozsáhlou tiskovou a televizní inzerci firmy

Maybelline a přitom vymýšlel nové špičkové technologie, které se používají dodnes.

V osobní rovině byl Tom Lyle nesmírně ušlechtilý a přemýšlivý člověk a zůstal takový dokonce i poté, co se z jeho malého rodinného podniku stala nejúspěšnější kosmetická firma na planetě. Svým přispíváním na dobročinné účely a s pomocí rodinných příslušníků a přátel změnil život tisícům lidí. Otcova odměna za práci byla stanovena ve výši jednoho procenta hrubých tržeb firmy Maybelline, *hrubých* tržeb, ne čistých, v důsledku čehož otec dostával tak obrovskou mzdu, že jeho i Maybelline vyšetřoval americký finanční úřad Internal Revenue Service.

Být součástí příběhu Maybelline nebyla ale pro mého otce jen záležitost peněz. Táta svoji práci doopravdy miloval. A miloval také Toma Lyla. Stejně jako já. Rád vzpomínám na elegantního Toma Lyla, pohledného jako filmová hvězda, jak k nám přichází na návštěvu. Vzpomínám, jak jsem byl hostem v jeho krásném domě na Airole Way v Bel Air. Vzpomínám, jak hrál na klavír na rodinných shromážděních a oslavách. Cítil jsem se v jeho společnosti příjemně, protože Tom Lyle byl stejně jako můj otec klasickým případem muže, který se vypracoval od nuly, a chlapcem z amerického maloměsta, který díky svému odhodlání, skvělým nápadům a obyčejné tvrdé práci vybudoval mimořádně úspěšnou společnost jménem Maybelline.

Vychutnejte si tento úchvatný příběh z pohledu člověka zasvěceného do historie vzniku jedné obrovské firmy.

– Alan Andrews Ragland

Prolog

Kouř a oheň

2. března 1978 kolem půl druhé odpoledne vyšli z malého borového lesíka na dvou a půl hektarovém pozemku u jezera Hamilton v Hot Springs ve státě Arkansas dva muži. Každý z nich nesl dvacetilitrový kanystr benzínu.

Došli k dlážděné příjezdové cestě a přiblížili se k velké zdobené železné bráně, na níž byl uměleckým písmem vytvořený nápis „Panství Maybelline“. Prošli bránou, která byla podle jejich očekávání otevřená, a brzy se před nimi objevil obrovský trávník a za ním krásný dům. Byla to rozlehlá stavba a na vrcholu měla několik vysokých špičatých částí. V přízemí jedné z těchto částí byl přední vchod, ale muži se mu vyhnuli. Prošli kolem domu a mířili k zadnímu vchodu. Obloha byla plná mraků černých jako inkoust. Za jezerem burácely hromy a zářily blesky.

Muži táhli svá těžká břemena a blížili se k odemčeným zadním dveřím. Vklouzli dovnitř a vešli do obrovského obývacího pokoje s velmi vysokým stropem. Na jedné straně se nacházela

chodba plná zarámovaných fotografií, která vedla k zavřeným dveřím. Za nimi byla bohatá dědička, ale měla za sebou hodně náročný večer a noc, proto nevnímala okolní svět. Muži si šli bez váhání po své práci. Byla tu ta záležitost s klikou, parukami a samozřejmě s benzínem. Když se vraceli zpátky k zadním dveřím, jeden z nich věnoval mimořádnou pozornost chodbě se všemi obrázky – portréty a skupinovými fotografiemi generací bohatých, pohledných lidí v drahém oblečení. Dívali se na něj. Byli to muži, ženy, děti a jeden nebo dva novorozenci. Krásní lidé.

Muži vytáhli ze zadních dveří dlouhé zápalné šňůry. Venku foukal silný vítr. Vzduch byl cítit vodou z jezera a blížícím se deštěm. Déšť, pokud vůbec přijde, dorazí pozdě.

Zápalné šňůry dobře hořely.

Muži zrovna nastupovali do motorového člunu přivázaného přímo u malého borového lesíka, když skrze stromy uslyšeli tři malé výbuchy. Těch ran se samozřejmě nelekli – ani oni, ani nikdo jiný. V Arkansasu to nebylo nic neobvyklého, lidé tu lovili zvěř i v březnu. Zbraně zde byly slyšet každou chvíli. Když byl člun zhruba v polovině jezera, začal k nebi stoupat kouř.

Část 1

Zrození myšlenky

(1912–1926)

První
kapitola
Vynalézavý
Tom Lyle Williams

„*P*od dobrou malířskou prací se může skrývat nečekaná hrůza,“ říkala mi vždycky moje babička, „slečna Maybelline“. Také milovala a často opakovala průpovídku Dorothy Lamourové, která zněla: „Krása je jen zcivilizovaný sex.“ Proto příběh Maybelline začíná tak, jak by správně začínat měl, tedy iluzí: iluzí věčné krásy v nadživotní velikosti. Když bylo mému prastrýci Tomu Lylovi Williamsovi patnáct let, miloval filmy, ale jinak než většina jeho vrstevníků. Představuji si ho, jak napjatě

sedí u promítačky v kabině levného kina, kde po škole pracoval za šest dolarů týdně, a sleduje němý film blikavě osvětlující tmavé hlediště, zatímco klavírista hlasitou hrou dokresluje dění na plátně. Je rok 1911, a dokonce i takové farmářské městečko, jako je Morganfield sousedící s uhelnými pánevemi západního Kentucky, poskytuje dostatek pracovních příležitostí, a tak kino prosperuje.

Ale pro Toma Lyla, jak mu všichni říkají, není práce v tomto levném kině jen povoláním. On filmy nejen promítá a sleduje, ale je jimi pohlcen. Jejich prostřednictvím poznává reálný život úplně jiným způsobem než ostatní obyvatelé Morganfieldu. Mary Pickfordová byla ve filmu *Sultánova zahrada* éterická, měla blond lokny, zářivé oči a každý její výraz i gesto byly tak podmanivé... Rozdíl mezi ní a obecněstvem tvořeným udřenými a nudně oblečenými farmáři a jejich manželkami byl tak propastný! Tomu Lylovi tohle tajemství nedávalo spát: Čím to je, že jsou herci na plátně o tolik hezčí a přitažlivější než obyčejní lidé? Dokonce i jeho sestry, Mabel a Eva, které měl tak rád, byly ve srovnání s Mary Pickfordovou tuctové. A může být nějaký z těch mužů, které Tom Lyle kdy viděl na vlastní oči, tak upravený jako Wallace Reid nebo tak elegantní jako Dell Henderson? Jaké je tajemství těchto hvězd, těch neskutečných a zázračných bytostí? Přicházejí už na svět výjimečné, nebo je to něco, čemu se naučí v průběhu života? A pokud je to něco, čemu se naučí v průběhu života, může se tomu naučit i on, Tom Lyle Williams z města Morganfield ve státě Kentucky?

Tejda Ile, jak jsem mu říkávala, mi jednou vyprávěl, jak studoval filmové hvězdy: jak stojí, jak pohledem upoutají publikum

a udržel si jeho pozornost, jak se pohybuji. Všiml si, jaké nosí oblečení a účesy, a hledal způsob, jak odhalit jejich tajemství.

Ostatní obyvatelé Morganfieldu ho považovali za beznadějněho snílka, který nikdy nic pořádného nedokáže, což je hrozná škoda, protože pochází z dobré rodiny. A jeho otec je bohatý farmář a městský šerif, drsný člověk, který stojí pevně nohama na zemi a raději zavírá lidi do vězení, než aby diskutoval o souhrě světla a stínu na stříbrném plátně.

A přesto to bylo umění a vynalézavost související s krásou, které jednoho dne vytrhly naši rodinu z jeho hlubokých kentuckých kořenů a zanesly nás do nového světa krásy a bohatství. Touha mít tuto kouzelnou moc a všechno, co s ní souvisí, nás nakonec všechny zlákala tak přesvědčivě, jako kdybychom v tom levném kině v roce 1911 seděli se strýčkem Tomem Lylem.

Dodnes mám pocit, že se víc podobám strejdovi Ilovi než jeho mladšímu bratrovi Prestonovi – svému dědečkovi. Jednak proto, že Preston zemřel dříve, než jsem se narodila, ale to není ten hlavní důvod. Souvisí to s přemýšlivou a citlivou povahou mého prastrýce, která byla podle všeho pravým opakem dědečkovy prudké nátury. Oba byli hezcí, ale každý jinak – jeden vyzařoval sluneční a druhý měsíční světlo. Moje prababička říkala, že ze všech jejích čtyř dětí byl nejkrásnější Tom Lyle. Měl vlnité zlaté vlasy, zářivé oči a vyzývavou povahu.

Ať už byl Tom Lyle snílek, nebo ne, miloval a respektoval rodiče a snažil se jim dělat radost. Nebylo to vždycky snadné. Thomas Jefferson – „T. J.“ – Williams a jeho žena Susan před-

pokládali, že se Tom Lyle stane jednoho dne úspěšným farmářem jako jeho otec a dědové. Připouštěli i to, že by mohl být profesorem nebo knězem. Ale když se Tom Lyle díval do zrcadla, neviděl tam ani jednu z výše uvedených možností. Viděl tam chlapce, který byl někým jiným než mužem žijícím v jeho kůži. V patnácti letech měl subtilnější postavu než jeho třináctiletý bratr Preston a neměl vůbec žádné vousy. Žádný div, že ho nikdo nebral vážně. Jak mohl čekat, že získá srdce Bennie Gibbsové, jediné dívky v Morganfieldu, která byla stejně krásná jako herečky na stříbrném plátně? Zdálo se, že se jí líbí, protože když přišla do kina nebo když se náhodou potkali ve městě, dívala se na něj o něco déle, než bylo běžné. Ale jemu to nestačilo. Chtěl víc. Potřeboval, aby věděla, že je výjimečný a něčím vyniká. Tom Lyle se vydal hledat inspiraci. Odsunul rodinnou Bibli, pod kterou si schovával něco, čemu přikládal mnohem větší význam: katalog *Sears, Roebuck and Co.*

Ten katalog pro Toma Lyla představoval krátkodobý únik do elegantního světa, po kterém vždycky toužil. Seznamoval ho s přáními a zvyky lidí, kteří toho o světě věděli více než ostatní obyvatelé Morganfieldu nebo on sám. Katalog ho fascinoval natolik, že se při pečlivém prohlížení jednotlivých výrobků ve čtyřech letech sám naučil číst.

Ale to nebylo všechno. Nejúžasnější na katalogu bylo to, že se zboží objednávalo poštou, a díky tomu měl Tom Lyle, chlapec z malého města, přístup ke stejným výrobkům jako ti nejmodernější obyvatelé velkoměst. Nalistoval hodně ohmatanou stránku s motocykly. Už znal ty informace prakticky

nazpaměť, ale přečetl si je ještě jednou. Černý čtyřválec Pierce vzbuzoval respekt, ale pro promítače z malého kina byl příliš drahý. Jednoválec Pope byl mnohem levnější, ale vypadal příliš obyčejně. Potom padl jeho zrak na zářivě červený dvouválec Indian, který měl sexy křivky jako žena a nebyl příliš drahý, takže by bylo v Tomových silách si na něj našetřit.

I když byl Tom Lyle přesně takový snílek, za jakého ho jeho okolí považovalo, měl v sobě i pragmatismus otrlého farmáře. Spočítal si, že pokud by použil jen plat, který dostával v kině, musel by šetřit dva měsíce, a to byla pro něj příliš dlouhá doba. A tak se rozhodl přidat k němu ještě příjem z obchodní činnosti, s níž začal v devíti letech: prodávání baseballových kartiček. I když byl baseballovým fanouškem a moc se mu líbily fotky, informace o hráčích i reklamní texty, které na kartičkách byly, bral svou sbírku především jako investici. V deseti letech začal nejceněnější kartičky prodávat, zisk potom investoval do nákupu kartiček s ještě větší sběratelskou hodnotou a ty pak také prodával. Do svých třinácti let svoji obchodní činnost rozšířil o sběratelské karty z krabiček od cigaret, na nichž byly obrázky s částmi těl spoře oblečených žen, které se daly poskládat tak, aby vznikla pin-up fotografie. Nejvíce peněz se dalo získat za obrázky hezkých obličejů nebo odhalených kotníků.

Další významnou vlastností Toma Lyla byla odhodlanost. Za pouhých šest týdnů dal dohromady impozantní částku čtyřicet dolarů. Objednal si motorku Indian, ale až pak se ke svému činu přiznal rodičům. Mračili se a hubovali, ale motorku mu nezakázali.

Když krásný a nablýskaný Indian konečně dorazil, Tom Lyle byl připraven. Mezitím si koupil brýle a kožené rukavice a půjčil si šálu s červenými trásněmi. Zavezl motocykl do stodoly, do zadního blatníku vyryl svůj monogram a vylezl si na sedadlo. Ve chvíli, kdy nastartoval motor, už nebyl obyčejným chlapcem z malého města. Během okamžiku se proměnil v jednoho z těch elegantních, neodolatelných hrdinů, které každý večer vídal na blikajícím plátně kina.

Několikrát objel stodolu kolem dokola. Slepice kdákaly a peří lítalo. Potom před zraky celé rodiny vyrazil na silnici vedoucí podél řeky Ohio. Šála mu vlála kolem krku. Cílem jeho cesty byl domov třináctileté Bennie Gibbsové, dívky s dokonalou pletí a jiskrnými očima.

Tom Lyle rychle projel kolem soudní budovy postavené z červených cihel, knihovny i náměstí s obrovskou americkou vlajkou na vysokém stožáru. Řítil se závratnou šedesátikilometrovou rychlostí, potom zrychlil na šedesát pět kilometrů za hodinu, projel kolem polí s tabákem a senem, ovocných sadů a pastvin a pociťoval přitom nesmírné potěšení z jízdy. Za pouhých dvacet minut ujel dvacet kilometrů a dorazil do Millburnu, kde Bennie bydlela.

Paní Gibbsová dceři nedovolila na „tu mašinu“ nasednout, a tak Tom Lyle motocykl zaparkoval a odkráčeli s Bennie pěšky. Procházeli se mezi keři růží a mohutnými topoly a drželi se za ruce. Poprvé se políbili skoro náhodou.

Odpoledne uběhlo jako voda. Potom si Tom Lyle všiml polohy slunce na obloze. „Proboha, musím domů! Nemůžu přijít pozdě na večeri.“

„Ani o minutu?“ zeptala se Bennie.

„Ani o vteřinu.“ Tom Lyle popadl Bennie za ruku a táhl ji směrem k jejímu domu. „Táta je hrozně přísný a trvá na tom, aby rodina večerela společně. Nechci, aby mě zavřel do vězení.“

„Do *vězení*?“ podivila se Bennie.

„Nezapomeň, že můj táta je morganfieldský šerif.“

„Ale zavřel by do *vězení* svého vlastního syna?“

Tom Lyle se zasmál. „Můj bratr Preston byl ve vězení už dvakrát. Jednou za to, že utekl do lesa, a podruhé za to, že neudělal domácí práce, které dostal za úkol.“

„Ale to je *strašně*!“

„Pro Prestona ne. Jen tam vysedával, četl šestákové romány a tátovo kázání pouštěl jedním uchem tam a druhým ven. Ale já mám strach o motorku, naši už jsou dost rozčilení z toho, že jsem si ji koupil.“

Došli k domu Gibbsových. „Kdy se s tebou zase uvidím?“ zeptala se Bennie Toma Lyla, když jí pustil ruku.

„Pokud přijedu domů včas na večeri, tak brzy. Modli se za mě!“ Vyskočil na motocykl a nastartoval motor.

„Jeď po cestě směrem na Cummings!“ zakřičela na něj Bennie skrz oblak modrého kouře. „Je to kratší!“

Tom Lyle ve zpětném zrcátku viděl, jak mu Bennie mává kapesníkem a posílá mu vzdušný polibek.

Řítil se po cestě lemované stromy skoro osmdesátikilometrovou rychlostí. Vypadalo to, že stihne dojet domů včas. Potom ale před sebou najednou spatřil příkop plný bláta. Musel se rozhodnout, co udělá. Měl dvě možnosti: buď se otočit a hledat jinou

cestu, nebo zastavit a pokusit se motocykl dostat na druhou stranu. V obou případech mu hrozilo, že ztratí spoustu drahocenného času.

Vší silou šlápl na plyn a rozjel se tak rychle, že div nepřepadl dozadu. Těsně před příkopem ucítil, jak se motocykl jakoby zázrakem odrazil od země – a naboural.

Když kašlající a sténající vstával ze zaprášené cesty, uviděl, že z jeho motorky zbyla jen rozbitá a zablácená hromada plechu. On sám utržil jen pár modřin a škrábanců, ale motocykl už nenastartoval. Zbytek cesty domů musel jít pěšky a motocykl táhnout. Byl sklíčený a špinavý a bolelo ho celé tělo. Nejhorší ale bylo, že dorazil domů pozdě.

Když se přibelhal domů a dotlačil tam roztřískaný a zablácený motocykl, seděl T. J. Williams na verandě s párátkem v ústech. Jakmile uviděl, že je syn celý, zařval: „Čert aby tě vzal, Tome Lyle! Máma je polomrtvá strachy! Ten mizernej krám půjde z baráku!“

„Ano, pane,“ odpověděl Tom Lyle.

Nejdřív ho ale opravil. S odhodláním, z něhož těžil celý život, se zamkl s motocyklem ve stodole, rozebral ho, vyčistil, narovnal to, co potřebovalo narovnat, a zase ho celý smontoval.

Když opravený motocykl vyvezl ze stodoly, rodiče nevěřili svým očím.

„On ještě jezdí?“ zeptal se T. J.

„Ano, pane. Chci ho prodat.“

T. J. obešel motocykl, přešel rukama po nátěru a poplácal Toma Lyla po rameni. „Myslím, že si zasloužíš, aby sis ho mohl nechat, jestli chceš.“

Susan vrhla na manžela ustaraný pohled. „Myslíš, že si ho může nechat, *když*...“

„*Když* nám dáš slovo, že už na něm nebudeš vyvádět žádné kaskadérské kousky,“ řekl T. J.

„Máš moje slovo,“ odpověděl Tom Lyle.

Další důležitou vlastností Toma Lyla bylo, že když něco slíbil, tak to také dodržel. Následující rok jezdil na motocyklu, který ztělesňoval vítězství jeho vytrvalosti. Pověst v Morganfieldu mu to ale nijak nezlepšilo. Lidé o něm říkali, že se už od pěti let předváděl a vytahoval a rozvěšoval plakáty, na kterých se popisoval jako „Tom Lyle, velký netopýří herec“. Byl to plakát k prvnímu z mnoha představení, ve kterém účinkoval se svou mladší sestrou Evou. Místo toho, aby ocenili jeho schopnost a vynalézavost, považovali ho lidé za nenapravitelného snílka. A jeho hlučný motocykl byl důvodem, proč Tomu Lylovi do výčtu negativních vlastností přibýly další: povrchnost, nezodpovědnost a marnivost.

Tom Lyle se snažil ty řeči pokud možno ignorovat, ale přisahal si, že všem, kdo ho pomlouvají, jednoho dne ukáže.

Ve skutečnosti teď na budoucnost myslel víc a víc, protože byl čím dál tím zamilovanější do Bennie Gibbsové. Kupoval jí drobné dárky a vyřezával jejich iniciály do velkého dubu u školy. Začali se scházet na odlehlých místech. Bylo to krásné, ale Tomu Lylovi to pořád nestačilo.

Dva dny před Vánocemi, když měla Bennie čtrnácté narozeniny, ji vzal Tom Lyle do města na cherry colu a daroval jí prsten z falešného čtrnáctikarátového zlata s umělým rubínem, který jí objednal z katalogu *Sears, Roebuck & Co.* „To je jen začátek,“ ujistil ji, když jí prsten navlékl na prst. „Mám našetřeno tři tisíce dolarů a pořídím za ně velký majetek. Slibuji.“

Bennie zděšeně zírala na prsten. „Já ti věřím, Tome Lyle, ale...“ Potom se odmlčela. Její rodiče neměli o jejím příteli o nic lepší mínění než většina obyvatel Morganfieldu. „Ale jak?“

„Takhle.“ Ukázal jí jakousi brožurku. „Když se vydám na Floridu a budu tam v zimě pěstovat zeleninu, můžu ji pak posílat na sever a vydělat spoustu peněz.“

Bennie se zamračila. Tom Lyle jí stiskl ruce. „A potom tě dokážu uživit. Rozumíš tomu, co říkám?“

Bennie se opět podívala na prsten, pevně mu stiskla ruce a usmála se na něho. „Miluji tě, Tome Lyle.“

I když to, co následovalo, už nikdy nikdo podrobně nerozebíral, dokonce ani tejda Ile, dokážu si to živě představit. Úplně před sebou vidím, jak o tři týdny později, když měl Tom Lyle šestnácté narozeniny, se s Bennie sešli v nějakém opuštěném srubu nebo ve stodole. Ať už to probíhalo jakkoli, jedna věc je jistá: toho dne dala čtrnáctiletá Bennie Gibbsová Tomu Lylovi ten nejkrásnější dárek, jaký kdy dostal.

A o pár měsíců později pro něho měla ještě další překvapení. Byla to zpráva, kterou mu sdělila s pláčem: byla těhot-

ná. „Mám takový strach, Tome Lyle. Můj táta je hrozně přísný baptista. Zabije mě.“

Zamilovaný a pyšný snílek Tom Lyle ale její obavy nesdílel. Pan Gibbs bude určitě rozčilený, až se dozví, že je jeho čtrnáctiletá dcera těhotná se šestnáctiletým katolickým chlapcem. Kvůli svému vnoučeti ale své rozčilení určitě překoná. „Bennie,“ řekl Tom Lyle, „neboj se. Postarám se o tebe a o naše miminko, ať se bude dít cokoli.“ S žádostí o praktické rady se obrátil na svého staršího bratra Noela, protože byl solidní a spolehlivý. Noelova odpověď byla jednoduchá: „Musíš jí být oporou a udělat to, co je správné.“

To bylo přesně to, co chtěl Tom Lyle slyšet. Aniž by se o čemkoli zmínil jejím rodičům, požádal Bennie o ruku, nasedli na motocykl a odjeli.

Představuji si, že toho dubnového dne bylo krásné slunečné počasí. Živě před sebou vidím, jak celí nadšení nasedli na trajekt, který je převezl přes řeku Ohio, hnědou a rozvodněnou po jarních deštích, do vesnice Old Showneetown ve státě Illinois. Bennie věděla, že je tam smírčí soudce, protože se v tom historickém obchodním městečku vdávala její matka. Bylo to dost daleko od Morganfieldu, takže je tu nikdo neznal a nevěděl, kolik je jim let.

Obřad trval tři minuty a oddával je stejný soudce jako před lety její rodiče. Teď mu bylo dvaosmdesát let.

Manželství netrvalo o mnoho déle než samotný obřad. Když se novomanželé vrátili do Morganfieldu, šli nejdříve navštívit rodiče Bennie a pověděli jim, že se vzali.

Gratulací se ale nedočkali. Pan Gibbs místo toho vytáhl smeták. „Jak sis vůbec dovolil oženit se s mojí dcerou bez mého souhlasu?“ zařval a hnál Toma Lyla z domu. „To si vážně myslíš, že bych dopustil, aby se moje Bennie vdala za nějakého zatraceného katolíka? Vypadni z mého domu a už se tu nikdy neopovažuj objevit!“

Manželství bylo rychle anulováno, ale ta další záležitost se tak snadno sprovodit ze světa nedala. Když Bennie začalo růst břicho, poslali ji rodiče k tetě do Ohia a doufali, že se tak její těhotenství podaří utajit. Dělali si ale zbytečné naděje. Celý Morganfield se brzy dozvěděl, co se stalo mezi Bennie Gibbsovou a Tomem Lylem, a byl z toho samozřejmě skandál. Kdykoli se Tom Lyle objevil v Morganfieldu, setkával se s chladnými a pohrdavými pohledy.

Nemohl uvěřit tomu, do jaké situace se dostal. Jak to, že všechny jeho dobré úmysly vedly nakonec k tak katastrofálním důsledkům? Když byly noviny plné zpráv o potápějícím se Titaniku, skoro si přál, aby na něm byl.

Protože Tom Lyle přestal podnikat své dlouhé výlety za Bennie, jízda na motocyklu už ho netěšila, a proto se rozhodl ho prodat. Když se několik týdnů neozýval žádný zájemce, došlo mu, že si buď nikdo v Morganfieldu nemůže dovolit zaplatit padesát dolarů, které za motocykl požadoval, nebo že ho nikdo nechce prostě z toho důvodu, že je to *jeho* motocykl.

Když jednoho dne v holičství zachmuřeně listoval časopisem *Popular Mechanics* a objevil tam inzeráty, dostal velmi neotřelý nápad. Rozběhl se domů, sepsal inzerát o patnácti slovech s nadpisem „motocykl na prodej“, přiložil k němu jeden dolar padesát centů a poslal ho do časopisu.

Denně kontroloval schránku, ale nikdy nedostal žádnou odpověď.

Vůbec žádnou.

Jednou večer seděl s rodinou u jídla a znepokojeně přemýšlel o tom, že mu na jeho inzerát ještě nepřišla žádná odpověď. Na jednou mu došlo, že kolem stolu nastalo hrobové ticho. Rodiče odvedli ostatní děti z jídelny, pak se vrátili a znovu se posadili ke stolu. T. J., který jakožto šerif a výběrčí daní okresu Morganfield pár let předtím přišel o oko v jakési přestřelce kvůli něčím vlastnickým právům, vylovil z důlku skleněné oko, vyleštil si ho rukávem, znovu si ho nasadil a řekl: „Ten skandál kolem Bennie a miminka poškodil zbytek naší rodiny, Tome Lyle.“

„Já vím, tati. Moc mě to mrzí,“ svěsil hlavu.

Otcův hlas zněl spíš otráveně než rozzlobeně. „Naši předkové připruli do Států na lodi Mayflower. Můj dědeček Josiah byl smírčí soudce a k tomu obhospodařoval těchto dvě stě hektarů půdy. A to je tradice, kterou musíme udržovat.“

Tom Lyle si všiml, že matka má na klíně otevřenou bibli a svůj rodokmen. V očích se jí chvěly slzy. „Tome, nikdo další z rodiny už ani nemůže jít do města. Kudy chodíme, tudy slyšíme, jak nás lidé pomlouvají.“

Tom Lyle se střídavě díval na matku a na otce. „A co navrhujete?“

T. J. se k němu naklonil. „Synu, myslíme si, že bude nejlepší, když odejdeš z Morganfieldu. Tvůj bratr Noel si našel dobrou práci v Chicagu. Mohl bys jet za ním a tam začít znovu.“

Zbytek otcova monologu už Tom Lyle nevnímal. Po tom nespravedlivém vyhnání z domova pociťoval směs studu, zoufalství a vzteku. Byl to pocit, který doposud nezažil. Copak se nezachoval dostatečně čestně, když se oženil s Bennie a chtěl se starat o ni i o jejich dítě? Byla to snad jeho chyba, že ho její rodiče o tuto čest připravili? Byla to jeho chyba, že ostatní lidé rádi pomlouvají a strkají nos do cizích věcí?

Tom Lyle vstal. „Pokud chcete, abych odešel z domova, tak odejdu.“

Potom se stalo něco, co mému prastrýci změnilo život: dostal odpověď na svůj inzerát týkající se prodeje motocyklu Indian. A ne jenom jednu. Během několika dnů přišel celý tucet odpovědí a v každé obálce byla peněžní poukázka na padesát dolarů. Tucet poukázek! Samozřejmě si mohl nechat jenom jednu a ty ostatní musel vrátit, ale nešlo popřít tu neuvěřitelnou skutečnost, že na jeden jediný inzerát mohl prodat dvanáct motocyklů.

Našel brožurku o zemědělských produktech na Floridě, kterou ukazoval Bennie, a začal si živě představovat, kolik by mohl vydělat. Na fotografiích byli obyvatelé severní části Spojených států, kteří stáli na trhu ve frontě na „pozdní“ zeleninu vypěstovanou daleko na jihu. Rodiče chtějí, aby odešel? Dobře. Ale ať zapomenou na Chicago a nějakou nezajímavou práci na železnici, jakou dělá jeho bratr. On, Tom Lyle, odjede zbohatnout na Floridu.

Jeho zlost a roztrpčení se přeměnily v odhodlání. Spočítal si své úspory a peníze, které utržil za motocykl, a dospěl k závěru,

že má dostatek počátečního kapitálu a může se pustit do realizace svého snu o úspěchu. Potom získá zpátky Bennie a bude z něj dobrý manžel a otec. Otec, který by nikdy potupně nevyhnal syna z domu.

Tom Lyle podnikl svou první samostatnou cestu vlakem. Vystoupil na Floridě a za úspory si kousek za Orlandem koupil malé pole se zeleninou. Přemluvil jednoho místního patnáctiletého chlapce, aby mu pomohl vypěstovat první úrodu, a několik měsíců se intenzivně věnoval zemědělským pracím, které ho ani v nejmenším nebavily. Ale stálo to za to. Až se vrátí do Morganfieldu jako bohatý člověk, dokáže Gibbsovým, že je řádný, úctyhodný zeť, a všem ostatním obyvatelům Morganfieldu, že není žádný snílek, který nikdy nic pořádného nedokázal.

Zelenina krásně rostla. Tom Lyle dostal zprávu z Ohia, že se Bennie Gibbsové 9. září 1912 narodil syn jménem Cecil Anderson Williams. Toma Lyla velice potěšilo, že navzdory nesouhlasu svého otce Bennie do rodného listu uvedla jméno Williams.

O měsíc později, když na severu začalo mrznout, sklídl Tom Lyle se svým pomocníkem úrodu. Vzápětí zjistil, že náklady na dopravu jsou nesmírně vysoké a že když je zaplatí, nezbude mu žádný zisk.

O všechno přišel.

Tom Lyle se vrátil do Morganfieldu zcela bez peněz a psychicky na dně, ale jeho rodiče zjevně usoudili, že vyhoštění splnilo svůj účel. Otec mu začal plánovat budoucnost. Domníval se,

že by měl pomáhat spravovat farmu a za pár let by se mohl stát zástupcem šerifa.

Tom nebyl otcovými nápady příliš nadšený. Líbilo se mu na nich jen to, že by mohl být blízko Bennie a jejich syna, což stálo za úvahu.

Nakonec se se svým synem poprvé setkal, i když tomu napomohla lest a následné porušení zákazu vstupu na farmu Gibbsových. Kamarádka Lucy pozvala Bennie na jednodenní návštěvu. Bennie nevěděla, že přijde také Tom Lyle. Tom vzal kytici a vydal se na tři míle dlouhou cestu. Když zaklepal na Luciiny dveře a ona otevřela, spatřil Bennie v salónu, jak drží v náručí a kojí jejich dítě.

Klesl před ní na kolena. „Vypadáš jako bohyně.“

Bennie mu dítě s pláčem podala.

Láska k jejich dítěti je určitě spojí navěky.

Druhá
kapitola
Tisíc centů
za den

*J*ednou jsem na jakési rodinné fotografii objevila neznámý mladý a výrazný obličej. „Kdo to je?“ zeptala jsem se pratety Mabel, starší sestry Toma Lyla. „Náš Pearl,“ odpověděla a mně došlo, že je to Mabelin a Tomův milovaný nejstarší bratr, který v devatenácti letech zemřel na zápal plic.

Tato tragédie spočívala na rodině Williamsových jako temný stín mnoho let a Toma Lyla nesmírně trápilo, že rodičům způsobil další bolest. I když udělal ostudu ne jedné, ale hned

dvěma rodinám, odmítal se vzdát svého snu, že znovu získá svou ženu a dítě. Nikdy by to ale nedokázal, kdyby jako farmář nebo zástupce šerifa zůstal v Morganfieldu a byl i nadále vystaven ne-souhlasným pohledům místních obyvatel.

Začal uvažovat, že se vydá na sever, konkrétně do Chicaga, kde jeho třiaadvacetiletý bratr Noel pracoval jako účetní v Ústřední železniční společnosti Illinois. Představa, že by se do Chicaga odstěhoval, což by mu ještě před rokem připadalo jako odchod do vyhnanství, se mu teď zalíbila. Ve velkém městě by byl neznámým mladým mužem, a ne objektem pomluv. A navíc, kde jinde si může splnit svůj sen o vlastní firmě než v rychle rostoucí metropoli?

Když dal dohromady pár dolarů na vlak, poslal bratrovi telegram: *Milý Noeli, přijedu 20. října. Doufám, že pro mě budeš mít trochu místa.*

T. J. a Susan byli teď překvapivě proti tomu, aby Tom Lyle odjel z Morganfieldu, ale on tak dlouho naléhal, až ustoupili. Slíbil jim, že se vrátí a možná se stane knězem, pokud se mu nebude dařit.

A tak se Tom Lyle Williams vydal na dlouhou cestu vlakem k pobřeží Michiganského jezera, a to spolu se spoustou dalších amerických venkovanů, kteří doufali, že v Chicagu najdou tváří v tvář tvrdé konkurenci lépe placená místa.

Obrovské vlakové nádraží bylo plné lidí, hospodářských zvířat a výrobků cestujících od pobřeží k pobřeží a z jednoho státu unie do druhého. Tomovi se nesmírně ulevilo, když zjistil, že na

něho na nástupišti čeká Noel. Minuli patnáct bloků a přišli ke starému penzionu mezi West Side a drsnou South Side. Museli přejít na druhou stranu ulice, aby se vyhnuli žebrákům, opilcům, pouličním umělcům a prostitutkám, kteří se zde potloukali a vydělávali si na živobytí. Tom Lyle se užasle rozhlížel kolem sebe a Noel mu vysvětloval, že díky masivní výstavbě bytových domů a ubytoven vzrostl počet obyvatel Chicaga do roku 1912 na téměř 1,7 milionu.

„Ale ty teď budeš bydlet na pokoji se mnou, bráško,“ řekl Noel.

Noelova ubytovna stála na okraji chudinské čtvrti s hustou zástavbou nájemních domů, mezi kterými se na věšácích a šňůrách sušilo zaprané roztrhané prádlo, kupily hromady odpadků a vznášel pach splášků.

„Víš, že Teddyho Roosevelta před pár dny postřelili?“ zeptal se Noel Toma Lyla, když stoupali po úzkém schodišti. „Stalo se to kousek odsud.“

„Je pravda, že mu zachránily život jeho brýle?“

„Kulka zasáhla pouzdro, které měl v kapse, a nepronikla mu příliš hluboko do hrudníku. Roosevelt nejdřív dokončil svůj projev a teprve potom se nechal odvézt do nemocnice. Je to opravdový chlap!“

Konečně došli do čtvrtého patra a Noel otevřel dveře svého příbytku, za který platil nájemné dolar a padesát centů týdně. „Není to nic moc, je to ten nejlevnější pokoj v tomhle domě. Záchod je dole v hale. Koupat se dá v lázních na konci bloku, koupel stojí dvacet pět centů.“

„To je prima,“ odpověděl Tom Lyle. Postavil tašku na podlahu, na které měl spát. Pořád to bylo lepší než zem v kůlně, v níž spal na Floridě.

Následující den si v novinách přečetl rubriku s nabídkami zaměstnání a jednu z nich si zakroužkoval.

MONTGOMERY WARD AND COMPANY **pomocná síla pro vyřizování objednávek, 8 dolarů týdně**

Bylo to jedno z jeho dalších šťastných rozhodnutí.

Domnívám se, že firma Montgomery Ward přijala tebe, protože při pohovoru udělal dojem svými znalostmi z oblasti zásilkových katalogů. V každém případě to bylo ideální zaměstnání pro muže, který se naučil číst díky katalogu Sears and Roebuck. Zakladatel Aaron Montgomery Ward přišel s revoluční myšlenkou jednostránkového zásilkového katalogu v roce 1872. O čtyřicet let později, když do firmy nastoupil Tom Lyle, se katalog rozrostl na 540 stran. Říkalo se mu také „Kniha přání“. Toma inspiroval k úvahám o založení vlastního zásilkového obchodu. Studoval jazyk popisující nabízené výrobky s takovým nasazením, jako by z něj měl skládat zkoušku.

Brzy mohl Bennie a miminku posílat dva z osmi dolarů, které každý týden vydělal. Zbytek ušetřil, a dokonce chodil denně do práce a z práce pěšky, aby neutratil deset centů za jízdné. Často vynechával jídla a nekoupil si ani kabát, i když bylo v Chicagu v zimě velmi chladno a větrno.

Noel udiveně vrtěl hlavou. „Vypadáš jako vandrák.“

„Noeli, chci si založit vlastní zásilkový obchod a na to potřebuju peníze. A budu šetřit tak dlouho, dokud se mi to nepodaří. Předtím jsem to dělal stejně.“

„A podívej, kam jsi to dotáhl. Jestli ti to zase nevyjde, nebuděš mít ani tu hromadu zeleniny, která by se dala sníst. Vážně, Tome, musíš se naučit být praktičtější.“

„Raději bych byl bohatý,“ odpověděl Tom Lyle.

Když začaly prázdniny, odjel Noel zpátky do Morganfieldu, aby navštívil svou lásku Frances. Tom Lyle se ale rozhodl, že zůstane v Chicagu. Ještě nebyl připravený na setkání s ostatními obyvateli Morganfieldu. Zatím ne.

Jednoho dne, když něco vyřizoval v reklamním oddělení, potkal mladého muže jménem Emery Shaver, který pracoval v Montgomery Ward na částečný úvazek. Psal texty inzerátů, a kromě toho studoval na Chicagské univerzitě literaturu. Říkal, že chce jednou pracovat jako dramatik. Tomu Lylovi naprosto učaroval. Připadal mu šaramantní, inteligentní a sebevědomý. Rozený obchodník, který by každému dokázal vymluvit díru do hlavy. I když mu bylo sotva dvacet let, měl Emery styl a uměl se elegantně oblékat. Kromě toho měl velmi jemný a libozvučný hlas, přesně takový, jaký si Tom Lyle představoval, že mají ve skutečném životě filmové hvězdy. Navíc byl stejně jako on houževnatý a ctižádostivý a věřil tomu, že tvrdá práce vede k úspěchu.

Tom Lyle svému novému příteli vylíčil své plány. „To zní úžasné,“ odpověděl Emery. „Máš psací stroj?“

„Psací stroj?“

„Jak jinak chceš vyrobit svůj vlastní zásilkový katalog?“

„Dobrá otázka,“ poznamenal Tom Lyle. Jeho vlastní naivita mu teď připadala skoro stejně komická jako Emerymu. Okamžitě investoval část svých úspor do použitého psacího stroje a naučil se s ním zacházet. Vyjednal si nákup zboží za velkoobchodní ceny a potom nechal v různých novinách a časopisech zveřejnit inzeráty na prodej žiletok z dovozu za padesát centů, starobylých francouzských erotických pohlednic a jiných novinek.

Následující dva roky experimentoval s nákupem a prodejem všech možných levných věcí, ale s žádnou z nich nedosáhl výrazného úspěchu.

„Tome, vždycky jsem ti říkal, že to byl naprosto šílený nápad,“ nechal se slyšet Noel. Už měl po krk té hromady krámů, kterým Tom říkal „zásoby“ a pro které nebylo v jejich pokojíku skoro k hnutí. „Prosím tě, už nevyhazuj svoje těžce vydělané peníze za takové hlouposti. Najdi si zaměstnání u železnice. Začni od píky a postupně se vypracuj. Dráhy teď prosperují a bude to čím dál tím lepší.“

Tom Lyle se ale svého snu odmítal vzdát. Našel totiž velkoobchodní společnost nabízející nové druhy zboží, které se daly snadno prodávat formou zásilkového obchodu: žertovné obrázky, pohlednice a legrácky – jako kýchací nebo svědící prášek. Nakoupil vzorky dvaceti různých druhů zboží a nechal vytisknout katalog o velikosti brožury, do kterého sepsal krátký inzerát:

Úžasné obrázky, pohlednice, legrácky, novinky atd.

Za deset centů zašleme vzorky a katalog.

Tentokrát investoval všechny své úspory, a navíc i část Noe-
lových úspor do inzerátu, který nechal zveřejnit ve sborníku
zásilkových obchodů jménem *The Household Guest*.

„Ty jsi šílenec,“ řekl Noel. „A já také, protože tě v tom ještě
podporuji. Myslím, že toho budu brzy litovat.“

Následujících pět dní Tom Lyle neustále kontroloval poštu.
Šestý den dorazil do ubytovny tucet dopisů a ke každému z nich
byl přiložen deseticent.

„Nemůžu tomu uvěřit,“ řekl Noel. Ale usmíval se.

Za třicet dnů získal Tom Lyle tolik deseticentů, že si mohl
podat další inzerát, a ještě vydělal padesát dolarů. Hned si po-
dal stejný inzerát i do dalších novin a časopisů zveřejňujících
inzeráty zásilkových obchodů a příliv deseticentů se ještě zvýšil.
Během několika týdnů mu přišly skoro dva tisíce dopisů – a dva
tisíce deseticentů. Někteří zákazníci si také objednali další zboží
z malého katalogu, který jim poslal spolu s každou vyřízenou
objednávkou.

Tom byl nadšený. Možná se mu konečně podařilo splnit si
svůj sen. Podával další a další inzeráty a jeho příjmy neustále
rostly.

Přestěhovali se s Noelem z nejlevnějšího pokoje v domě do
malinko většího bytu.

V roce 1914 bylo Tomu Lylovi osmnáct. Žil v Chicagu už
dva roky a stal se z něj úspěšný obchodník, který vydělával
velké peníze. Dal výpověď v Montgomery Ward a požádal Eme-

ryho, aby začal podnikat s ním. Emery souhlasil a navrhl, aby oslavili odchod z „Wardu“ tím, že si zajdou do Weeghman Parku na úvodní utkání basebalové Chicago Federal League, v němž nastoupil Chicago Whales. Tom, který od svého příjezdu do Chicaga neměl skoro žádné volno, měl z toho pozvání velkou radost. Hrozně se těšil, že uvidí své sportovní idoly z karet, které sbíral.

Emery ho vyzvedl u ubytovny v novém autě značky Packard, které patřilo jeho otci.

„No páni,“ obdivoval Tom Lyle. „Čím se živí tvůj táta?“

„Investuje do nemovitostí. Vždycky má to nejlepší auto v Chicagu.“

„Nejsem na takový luxus zvyklý,“ řekl Tom Lyle, posadil se na sedadlo spolujezdce a vdechl vůni nové kůže. „Ale strašně rád bych si na něj *zvykl*.“

Třetí
kapitola

Harémové tajemství

V roce 1915 napsal Tom Lyle své sestře Mabel, aby za ním přijela do Chicaga a pomohla mu se slibně rozjetým podnikáním. Tato žádost nebyla tak překvapivá, jak by se mohla jevit ještě před pár lety. Ženy se začaly osvobozovat od svých tradičních rolí a hledaly si zaměstnání mimo domov, pořádaly shromáždění bojovnic za politická práva, létaly přes kanál La Manche, zkrátka si ve všech směrech hledaly novou identitu.

Tom Lyle se navíc domníval, že Mabel touží po odchodu z domova, stejně jako kdysi on.

Měl naprostou pravdu, i když Mabel pro to měla jiné důvody než on. Nebyla žádná velká krasavice, roky ubíhaly a ona se bála, že pokud zůstane v Morganfieldu, kde už nemá šanci poznat žádného nového potenciálního manžela, zůstane starou pannou.

V srpnu se přestěhovala do Chicaga a začala pomáhat s vyřizováním objednávek. Přicházelo jich zhruba tisíc denně, a tak Tom mezitím zaměstnal pět dalších dívek, které vybíraly peníze a rozesílaly korespondenční lístky a nové druhy zboží.

Mabel spočítala, že tisíc deseticentů za den dělá 36 500 dolarů za rok, což dnes odpovídá částce přesahující půl milionu dolarů. Navrhla bratrům, aby se odstěhovali z ubytovny a najali si byt, kde by jim mohla vařit a zároveň plnit své další povinnosti. Tom Lyle byl šetrný a nechtěl prozatím měnit bydliště, aby mohl každý vydělaný deseticent zase investovat do reklamy. Mabel souhlasila, že se přestěhují později, ale měla dvě podmínky: „Chtěla bych svůj vlastní pokoj a občas bych vám ráda uvařila nějaké jídlo, které jsem se naučila od mámy.“

Majitelka ubytovny, paní O'Brienová, slíbila Mabel volný přístup ke sporáku, pokud jí Mabel bude v neděli odpoledne po návratu z kostela pomáhat s přípravou večeře pro ostatní obyvatele ubytovny. Mabel ochotně souhlasila, ale na oplátku si vyžádala další laskavost: chtěla každou neděli jezdit s paní O'Brienovou do starého katolického kostela svatého Patrika.

Za pár týdnů docílila počestná sestra Mabel toho, že oba její bratři klečeli v kostele a děkovali Bohu za to, že jim poželhal. Zatímco v Morganfieldu Williamsovy většina ostatních

obyvatel odmítala přijmout mezi sebe, protože byli katolíci, v Chicagu s tímto náboženským vyznáním naprosto zapadli.

Mabel v sobě nečekaně objevila novou vášeň. I když odcházela z místnosti pokaždé, když se Noel a Tom Lyle bavili o politice a světovém dění a rozebírali události, jako byl turecký masakr Arménů nebo potopení zaoceánského parníku Lusitania německou ponorkou, ráda diskutovala o Lillian Gishové a jejím posledním filmu *Zrození národa*. Aby si udržela přehled o dění v Hollywoodu, pravidelně četla bulvární časopisy.

Příčinou další velké změny se tak paradoxně stal Mabelin nový koníček.

Jednou ráno Mabel rozpouštěla v pánvi na sporáku cukr, aby udělala polevu na koláč. Když se naklonila nad pánev, aby cukr promíchala, vyšlehl jí do obličeje plamen a sežehl jí obočí a řasy. Mabel odsekala kousky ledu z velké ledové kostky a držela si je přitisknuté na spáleném čele, dokud bolest nepolevila. Potom se na sebe smutně podívala do zrcadla. Pečlivě tvarované obočí a tmavé řasy, které jejímu jemnému obličejí dodávaly půvab, byly pryč. Vypadala jako nenalíčená manekýna. Jak dlouho bude trvat, než jí řasy a obočí znovu dorostou? A co když jí nedorostou nikdy?

„Dobře,“ řekla svému obrazu v zrcadle. „Tvůj život je v troskách. Teď tě žádný muž nebude chtít. Tvoje matka bude opravdu šťastná, až se dozví, že brzy vstoupíš do kláštera.“

Ale Mabel byla odvážná a chytrá jako ostatní členové rodiny Williamsových. Když jí toho večera Tom Lyle přišel popřát

dobrou noc, ušklíbl se nad zápachem spáleniny, který v jejím pokoji ucítil. Potom se na ni podíval pozorněji. Mabel seděla před zrcátkem a sirkou páčila kousek korku. Potom popel sesbírala do levé dlaně.

„Co děláš?“

„To je harémové tajemství,“ odpověděla Mabel a špičkou pravého ukazováčku si nabrala ze sklenice trochu vazelíny a smíchala ji s popelem. „Četla jsem o tom v časopise *Photoplay*.“ Špičkou ukazováčku opatrně nanasla zuhelnatělou mazlavou hmotu na zbytky prořídleho obočí a řas. „Vazelína je dobrá na všechno. Hojí spáleniny a obočí a řasy pak rychleji dorostou. A popel a uhelný prach dodá zbytkům obočí a řas lepší vzhled. Vidíš?“

Otočila se obličejem k bratrovi. Tom Lyle zůstal zírat s otevřenou pusou. Uhlím vylepšené obočí a řasy vytvořily v kombinaci s porcelánovou pletí v sestřině obličejí výrazný a krásný kontrast. Díky kapce vazelíny, hromádce spáleného korku a trošce uhelného prachu Mabel svůj vzhled nejen oživila, ale dokonce ho *vylepšila*.

„Máš krásné oči,“ řekl Tom Lyle. „Díky nim vypadáš jako Gloria Swansonová nebo Lillian Gishová!“

Jak je možné, že mu to nedošlo dřív? Magickým klíčem ke krásě hollywoodských bohyň nebyla jejich postava, garderoba nebo úsměv. Byly to jejich oči.

Následujícího rána začal Tom Lyle pátrat po tom, jaké druhy zkrášlujících prostředků na oči už na trhu existují. Pro svůj průzkum měl vážný důvod. Věděl, že kýchací prášek bude moci

prodávat jen tak dlouho, dokud o něj budou mít lidé zájem. Ale zákazníci už o tyto novinky stáli čím dál tím méně. Potřeboval tedy nějaké nové zboží, se kterým by mohl obchodovat, a přeměna Mabel z nepříliš pohledné dívky v okouzující ženu nastartovala jeho představivost na plné obrátky.

Brzy přišel na to, že po upjaté viktoriánské éře, kdy se ženy vyhýbaly kosmetice, jí teď pomalu začínají přicházet na chuť. Krémy a pudr byly běžnou záležitostí, ale výrobky na zkrášlení očí?

„Proboha, ne! To opravdu ne,“ řekla zaměstnankyně Marshall Fields and Co., která měla na starosti prodej kosmetických výrobků. Nic takového neprodáváme.“

„Nechci být nezdvořilý,“ řekl Tom Lyle, „ale proč ne?“

„Protože by si je žádná slušná žena nekoupila.“

Tom Lyle o jejích slovech pochyboval, ale poděkoval jí a dál pokračoval v hledání potřebných informací. Zjistil, že existuje surový barevný vosk, který se rozežře a nalepí na řasy a následně vytvoří korálkový efekt, ale používají ho jen herečky na jevišti. V jednom obchodě mu prodavačka v oddělení kosmetiky šeptem sdělila, že zná někoho, kdo vyrobil „koncentrát“ z mletých skořápek vlašských ořechů. Je to recept z knihy *Homely Girls* (Prosté dívky) od Sarah Jane Pierceové.

Tom Lyle se během krátké doby přesvědčil o tom, že trh s oční kosmetikou skrývá ohromný potenciál. Problém byl v tom, že žádoucí výrobky vůbec neexistovaly, pokud se nepočítají tajné koncentráty bublající na sporácích po celé Americe.

Když v noci ležel v posteli, představoval si reklamu zobrazující Mabel s jejíma novými, přitažlivými očima a po straně

tučnými písmeny napsaný slogan *Kouzelný lektvar pro krásnější oči* nebo *Jak okouzlit každého muže*. Ještě to neměl rozmyšlené do posledních detailů, ale už byl blízko. Měl inspiraci. Jeho sestra dosáhla krásnějšího vzhledu díky své vynalézavosti. Bude múzou řady výrobků jeho společnosti, protože pokud něco takového zvládne nepřilíš pohledná Mabel, zvládne to každá žena.

Tom Lyle byl připraven začít tento nový výrobek posílat svým zákazníkům, ale to by nejdříve musel existovat. Neexistence kýženého výrobku byla jedinou drobnou překážkou.

Bude ten výrobek muset vytvořit sám.

Byl tou vidinou natolik uchvácený, že se místo své obvyklé práce pustil do experimentování s Mabelinou původní černicí směsí. Často se uchyloval do vlhkého neútulného sklepa svého kamaráda Carla, který vlastnil chemickou sadu. Hodiny tu mezi zkumavkami a Petriho miskami míchal a testoval různé druhy směsí, které by se daly rychle nanést na oči. Nejlépe se mu osvědčila směs vazelíny a trochy bavlníkového oleje, která rychle tuhla, pokud se do ní přimíchal prášek z chemické sady zvaný uhelná čern. Kapka světlicového oleje dodala směsi lesk.

Nakonec dospěl k cíli – nebo si to alespoň myslel, dokud si Mabel jeho vynález nenanesla na řasy. Vzniklá směs jí totiž vnikla do očí a začala ji štípat.

Tom Lyle byl zklamaný, ale odhodlanější než kdy dřív. Rozhodl se, že nasedne na vlak a vydá se do Detroitu, kde sídlí velkoobchodní farmaceutická společnost jménem Park-Davis.

Noel a Emery jeli s ním a sledovali, jak přítomnému lékárníkovi popisuje, co chce vytvořit: jemný, čistý výrobek, který by se dal používat na obočí a řasy.

O několik týdnů později poslal lékárník Tomovi vzorky čistého bílého petroleje smíchaného s několika jemnými oleji a trochou parfému. Byla to kosmetika určená původně pro podporu růstu vlasových folikulů, která nedráždila oči. Směs neobsahovala žádné tmavé barvivo, ale Tom Lyle si všiml, že obočím a řasám dodávala výrazný lesk, takže oči pak byly zářivější.

Objednal té směsi deset kilo.

Dále bylo třeba rozdělit ji do menších balení. Proto ji s Noelem a Mabel rozeřáli na sporáku a potom ji nalévali do malých hliníkových nádobek, na které lepili štítky s nápisem „Lash-Brow-Ine, vazelína na řasy a obočí“.

Tom Lyle měl konečně výrobek i jeho název. Teď mu k obchodování chyběl jen počáteční kapitál. Své vlastní finanční prostředky ale investoval do nové substance, a kromě toho musel vyplácet mzdu Emerymu, Mabel a zaměstnancům, kteří měli na starosti zásilkový obchod. Také musel hradit vlastní životní náklady, a ještě navíc posílal peníze Bennie.

Požádal Noela, aby mu půjčil pět set dolarů, ale ten odmítl. „Promiň, bráško, ale pět let šetřím, abych se mohl oženit s Frances. Teď nemůžu riskovat.“

„Chápu,“ řekl Tom Lyle. A myslel to vážně.

V žádném případě se ale nehodlal vzdát svého snu o Lash-Brow-Ine, vazelíně na řasy a obočí.

Na Den díkůvzdání měli toho roku Williamsovi v Kentucky o trochu více hostů z Chicaga než obvykle. Nepřijeli jen Noel, Mabel a Tom Lyle, ale i Tomův nový přítel Emery. U jídla se hovořilo o životě v Chicagu, o tom, co dělají různí příbuzní, probíraly se poslední zprávy o válce, která právě zuřila v Evropě – mluvilo se zkrátka o všem možném, jenom ne o práci. I když měli T. J. a Susan velkou radost z toho, co všechno jejich nezdárný prostřední syn za těch pár let dokázal, o práci se u jídla u Williamsů prostě nikdy nemluvalo.

Na financování nového nadějného podnikatelského záměru Toma Lyla přišla řeč až po večeři.

Noel s Frances na sebe rychle pohlédli a vzali se za ruce. „Moc rád bych ti pomohl, Tome Lyle, ale chceme se teď vzít. Nechceme to odkládat donekonečna.“

Frances se zatvářila ustaraně. „Znám jednu paní, se kterou se manžel rozvedl, protože používala make-up. To chceš ženské podporovat v tom, aby vypadaly jako kabaretní umělkyně nebo,“ ztišila hlas, „prostitutky?“

Tom Lyle se usmál. „Řekla bys tohle o Mabel?“

„Proboha, to ne! Slyšela jsem o tom, jak se popálila, a chápu, co udělala a proč, ale tohle je něco jiného.“

„Opravdu?“ Tom Lyle vytáhl z kapsy malou skleněnou lahvičku a zvedl ruku tak, aby každý viděl nápis: *Mascara*. „Chlapi si tím barví licousy a nikomu to nevadí. Tak proč by si s tím ženské nemohly barvit řasy a obočí? Copak se nemůže každý občas trochu vylepšit?“ Naklonil se k Frances. „Co si myslíš o Lilian Gishové?“

„Je moc krásná. Ale je to filmová hvězda, Tome Lyle.“

„Přesně tak. Filmová hvězda. A nakolik je krásná sama o sobě a nakolik je to kvůli osvětlení a líčidlům? Co když ti řeknu, že každá ženská může být aspoň trochu krásná? Je na tom něco špatného?“

A zase sáhl do kapsy a tentokrát z ní vytáhl malou kulatou plechovou nádobku s nápisem „Lash-Brow-Ine, vazelína na řasy a obočí“. „Vyzkoušej to, Frances. Je to nový výrobek, který chceme uvést na trh.“

„No, já nevím...“

„Já to vyzkouším!“ zvolala Eva, nejmladší z celé rodiny. Bylo jí právě čtrnáct let a navzdory matčinu zákazu si pod matrací schovávala pár filmových časopisů.

„V žádném případě,“ řekl. T. J.

Mabel vzala Frances za ruku. „Ukážu ti, jak se to používá, Frances. Mám to teď na sobě také.“

„Říkala jsem si, že máš moc krásné oči,“ odpověděla Frances a podívala se na Noela.

Ten si povzdechl. „Miláčku, když se Tom Lyle do něčeho pustí, tak se hned tak nevzdá. A je lepší se s tím smířit.“

Frances zmizela nahoře s Mabel a Evou.

Když odešly, zeptal se Tom otce, co je nového v Morganfieldu. Neměl chuť dávat před celým městem najevo, jak daleko to dotáhl, a navíc ho hrozně trápilo, že se nesmí vidět s Bennie a Cecilem.

T. J. pokrčil rameny. „Uvažujeme se Susan o tom, že prodáme farmu.“

„Cože?“ Tom Lyle nemusel zdůrazňovat, že těch dvě stě hektarů půdy představuje všechno, čeho si jeho otec cení: tradici, dědictví a rodinu.

„Časy se mění,“ odpověděl T. J. „Práce na farmě se čím dál tím víc mechanizuje, takže už to není to, co dřív. Ceny klesají. A já mám špatný pocit z toho, jakým směrem se tu teď všechno ubírá.“

Preston, mladší bratr Toma Lyla, sedící na druhé straně stolu, se zavrtěl a zamračil. „Pokud bude třeba, můžu lovit ryby, abychom měli co jíst.“

„Výborný nápad,“ odpověděl T. J., ale ani se na Prestona nepodíval. „Ale...“

Odmíchl se, protože se od schodiště ozval smích. Mabel, Eva a Frances se vrátily. Frances se červenala a Noel se usmál. Byla to pravda. I když jeho snoubenka trvala na tom, že použila jen trochu vazelíny na řasy a na obočí, oči jí zářily velmi zřetelně.

„No nevypadá krásně?“ vykřikla Eva. „Chci to taky zkusit!“

„Evo!“ ozval se varovně T. J.

„Vezmi si ty peníze, Tome Lyle,“ řekla Frances. „Myslím, že svatbu nebudeme muset odkládat ani o minutu.“

Noel se zasmál. „Vidíte? Já to říkal.“ Otočil se na Toma. „Dobře, bráško, můžeš s námi počítat. Protože pokud tohle někdo dokáže, tak jsi to jediné ty.“

V pouhých devatenácti letech měl už Tom Lyle ideální zkušenosti a předpoklady k tomu, aby vyvinul nový výrobek. Při objednávkách surovin a obalů na výrobky zúročil své znalosti o řízení zásob.

Jeho firma už disponovala dostatečným počtem zaměstnanců obstarávajících zásilkový obchod. Protože měl cit pro reklamu, dokázal svými výrobky snadno zaujmout zákazníky.

Na nádobku dali fotografii Mabel a za peníze na svatbu Noela a Frances koupili ochrannou známku na jméno firmy Maybell Laboratories. Jméno vybrali na počest Mabel a její samoléčby „harémovým tajemstvím“.

Tom Lyle a Emery navrhli inzerát o rozměrech dva a půl krát čtyři centimetry a zveřejnili ho v časopise *Photoplay*. Byl na něm obrázek nalíčeného oka a kolem něho osudová slova:

**ZKRÁŠLETE SVÉ OČI
VAZELÍNOU NA ŘASY A OBOČÍ
POŠLETE 25 CENTŮ**

Jakmile se vydání časopisu objevilo v novinových stáncích, začaly se pětadvacetníky jen hrnout. Tisíce pětadvacetníků. Výnosy z prvního inzerátu byly tak vysoké, že Tom Lyle mohl nechat zveřejnit inzeráty i v *Pictorial Review*, *Delineator*, *The Police Gazette* a v *Saturday Evening Post*. S Emerym vypracovali další verzi inzerátu a přidali řádek: „Vaše řasy budou delší a hustší.“

Nedošlo jim, že toto tvrzení překročilo určitou neviditelnou mez a že tato neznalost bude mít později katastrofální důsledky.

Tom Lyle a Noel chodili několikrát denně na nádraží a vozili na vozíku těžké poštovní pytle, protože pošta odmítla transportovat zásilky o takové váze. Brzy se oba bratři i s Mabel přestěhovali

z ubytovny do malé kanceláře a pracovních prostor nad třípokojovým bytem, kde platili nájemné patnáct dolarů měsíčně. Navzdory lepšímu bydlení dále dělali skoro všechnu práci sami. Přijímali zakázky, plnili krabice a posílali poštou balíky.

Přišel čas zapojit zbytek rodiny.

Noel a Frances se vzali 16. listopadu 1916. Krátce poté T. J. a Susan prodali farmu v Kentucky a zbylí členové rodiny se přestěhovali do Chicaga. Všichni začali Tomu Lylovi pomáhat v jeho expandující firmě. Noel přestal pracovat na železnici a začal se věnovat nové společnosti na plný úvazek. Mabel už nějakou dobu dělala vedoucí skupiny pracovníků zásilkového obchodu. I Eva dostala řadu úkolů, které ji velmi bavily. Odstraňovala mince přilepené k pohlednicím, plnila balíky a odesílala zákazníkům objednávky. T. J., který kdysi v Morganfieldu působil jako výběrčí daní, převzal část účetnictví.

Nepřipojil se pouze Preston, který tvrdil, že nenávidí velkoměsto, nenávidí velkoobchod a nenávidí práci.

A práce bylo hodně. Po necelých čtyřech letech v Chicagu vybudoval Tom Lyle firmu zabývající se zásilkovým obchodem, která o rok později pravděpodobně vygeneruje hrubý zisk ve výši 300 000 USD. Jak řekl T. J., časy se mění, ale v tomto případě se časy měnily k lepšímu. Filmové hvězdy se v časopise *Photoplay* snažily podobat dívkám z kreseb Charlese Gibsona, které představovaly ideál krásy na začátku 20. století a jejichž autor jim začal dodávat vlastní typický styl. Spolu s návrhy Coco Chanel dorazilo do Ameriky módní oblečení pro obyčejné ženy. Spolu

s těmito změnami přijala společnost skutečnost, že je pro ženy důležité kráslit si oči.

Nakonec na tom byl Tom Lyle finančně tak dobře, že si mohl dovolit koupit automobil, který rozhodně nebyl o nic horší než auto Emeryho otce. Každý, kdo měl v této době hodně peněz, mohl jít do továrny a nechat si navrhnout a na zakázku vyrobit originální automobil. Udělali to i Tom Lyle a Noel. Vypravili se vlakem do Detroitu do automobilky Paige, kde se vyráběla „nejkrásnější auta v Americe“. Tom Lyle si tam nechal navrhnout kabriolet s hladkými zadními křídly ve tvaru rybího ocasu, protože chtěl, aby se lišil od obvyčejných aut s hranatou zadní částí, kterých byly plné silnice. Tom byl v mnoha ohledech střídmý člověk, ale elegantní auta na míru se stala jednou z oblastí, kde si po zbytek života rád dopřával luxus.

Teď si to mohl dovolit. Z krásy se stalo důležité obchodní odvětví a Tom Lyle byl jedním z prvních lidí, kteří na tom vydělávali. Napsal brožurku *Knížka Maybelline o ženské kráse*, která obsahovala rady, jak být přitažlivější, a samozřejmě obsahovala seznam přípravků Maybell.

Spolu s novými přípravky vědecky vyvinutými v laboratoři Park Davis se rýsovala spousta nových možností. Na trh byl uveden konvalinkový pudr Maybell, krém Maybell nebo toaletní voda Odor-Ine – antiperspirant a deodorant, jemuž Tom Lyle vymyslel následující reklamu: *Každá žena, která o sebe dbá, by měla mít na stolku lahvičku ODOR-INE.*

Nejdůležitější položkou této řady výrobků ale zůstala Lash-Brow-Ine, vazelína na řasy a obočí. Ženy ji ve svých dopisech